

บทที่ 5

สรุปและอภิปรายผล

ในการสร้างชุดการสอนครั้งนี้การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้าง และพัฒนาชุดการสอน เรื่อง การจัดพานพุ่ม สำหรับนักเรียนอาชีวศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. ได้ชุดการสอน เรื่องการจัดพานพุ่ม สำหรับนักเรียนอาชีวศึกษา โดยชุดการสอนที่ได้มีลักษณะ ดังนี้
 - 1.1 เป็นชุดของสื่อประสม ประกอบด้วย คู่มือครู แผนการสอน ใบมอบหมายงาน คำชี้แจงสำหรับนักเรียน ใบความรู้ ใบประเมินผลภาคปฏิบัติ เกณฑ์การประเมินผลภาคปฏิบัติ
 - 1.2 มีการระบุขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไว้อย่างชัดเจน
2. ชุดการสอน เรื่อง การจัดพานพุ่ม สำหรับนักเรียนอาชีวศึกษา ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 88.18/90.91 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า ชุดการสอน เรื่อง การจัดพานพุ่ม สำหรับนักเรียนอาชีวศึกษา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 5 ชุดมีประสิทธิภาพ 88.18 /90.91 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องจากเหตุผลดังนี้

1. ชุดการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้ผ่านขั้นตอนการสร้างอย่างมีระบบ ตามหลักเกณฑ์การสร้าง มีการศึกษาหลักสูตร คู่มือครู จุดประสงค์ การวัดและประเมินผล มีการคัดเลือกเนื้อหาที่จะนำมาให้นักเรียนได้ปฏิบัติอย่างเหมาะสมกับวัย ความสนใจของนักเรียน และสอดคล้องกับจุดประสงค์ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างชุดการสอน และดำเนินการสร้างชุดการสอนเมื่อสร้างชุดการสอนเสร็จแล้ว เสนอคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจความถูกต้องของเนื้อหา จุดประสงค์ นำมาปรับแก้ไขตามคำแนะนำ แล้วจึงนำไปทดลองใช้กับนักเรียนเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม เพื่อตรวจสอบความถูกต้องภาษา เวลา กิจกรรมแล้ว นำไปปรับแก้ไขอีกครั้ง จนได้ชุดการสอนที่มีคุณภาพ สามารถนำไปทดลองใช้กับนักเรียน เพื่อหาประสิทธิภาพซึ่งลักษณะของชุดการสอน เรื่องการจัดพานพุ่ม ที่สร้างขึ้น มีจุดประสงค์เฉพาะแต่ละชุด

2. มีความชัดเจนการนำไปใช้และแต่ละชุด จะมีจุดเน้นเพื่อการสอนโดยเฉพาะ ดังนี้

2.1 ชุดการสอนที่ 1 เป็นชุดการสอน เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดพานพุ่ม โดยการหารายละเอียดเนื้อหา เกี่ยวกับลักษณะการจัดพานพุ่ม การเตรียมวัสดุ-อุปกรณ์ การคัดเลือก และการเก็บรักษาดอกไม้สำหรับใช้จัดพานพุ่ม การนำพานพุ่มไปใช้งานในโอกาสต่าง ๆ พร้อมทั้งตั้งคำถามกระตุ้นให้นักเรียนคิด ค้นหาคำตอบ และแสดงความคิดเห็นกับเรื่องที่ศึกษา ผู้วิจัยนำเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น มาเป็นแนวทางในการเรียนรู้เริ่มต้นของนักเรียน ให้มีความตระหนักถึงการจัดพานพุ่ม และนำเรื่องที่สอดคล้องกับชีวิตประจำวัน มาให้นักเรียนศึกษาเพื่อหารายละเอียด และมีภาพประกอบที่สอดคล้องกับเนื้อหา ทำให้ชุดการสอนมีประสิทธิภาพ 81.82 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานกำหนด

2.2 ชุดการสอนที่ 2 เป็นชุดการสอน เรื่องการออกแบบการจัดพานพุ่ม โดยให้นักเรียนศึกษาหลักการออกแบบการจัดพานพุ่ม เกี่ยวกับโครงสร้างและวัสดุตกแต่งตัวพานพุ่ม รายละเอียด ลำดับขั้นตอนการออกแบบ พร้อมบอกข้อคิด หรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษา เพื่อหารายละเอียดเกี่ยวกับการออกแบบการจัดพานพุ่ม ผู้วิจัยได้นำมาเป็นแนวทางการเรียนรู้ มีภาพประกอบที่สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง ทำให้ชุดการสอนมีประสิทธิภาพ 86.36 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

2.3 ชุดการสอนที่ 3 เป็นชุดการสอน เรื่อง การจัดพานพุ่มแบบวิธีการจัด (ทรงบาตรคว่ำ) ผู้วิจัยจัดทำใบความรู้ เรื่องการจัดพานพุ่มทรงบาตรคว่ำ โดยเขียนแผนผังแสดงการจัดเรียงดอกไม้ และจัดทำสื่อวีดิทัศน์ การสาธิตการจัดพานพุ่มแบบวิธีการจัด (ทรงบาตรคว่ำ) โดยปราชญ์ท้องถิ่นของจังหวัดชลบุรี ให้นักเรียนศึกษา พร้อมแสดงความคิดเห็นจากการดูวีดิทัศน์ แล้วเขียนแผนผังลงรายละเอียดในการจัดพานพุ่ม และลงมือออกแบบการจัดพานพุ่มแบบวิธีการจัดและวิธีการปัก เป็นแนวทางการเรียนรู้ การลงมือปฏิบัติจริง และใบความรู้มีภาพประกอบที่สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง ทำให้ชุดการสอนการจัดพานพุ่มแบบวิธีการจัด โดยการปฏิบัติจริงมีประสิทธิภาพสูง 90.91 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

2.4 ชุดการสอนที่ 4 เป็นชุดการสอน เรื่อง การจัดพานพุ่มแบบวิธีการปัก (ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์) ผู้วิจัยจัดทำใบความรู้ เรื่องการจัดพานพุ่มทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ โดยเขียนขั้นตอนการขึ้นโครงหุ่นอย่างชัดเจน และจัดทำสื่อวีดิทัศน์ การสาธิตการจัดพานพุ่มแบบวิธีปัก โดยปราชญ์ท้องถิ่นของจังหวัดชลบุรี ให้นักเรียนศึกษา พร้อมแสดงความคิดเห็นจากการดูวีดิทัศน์ แล้วเขียนลงรายละเอียดบนโครงร่างหุ่นและบนหุ่นดินเหนียว เพื่อนำมาเป็นแนวทางการเรียนรู้ การลงมือปฏิบัติจริง และใบความรู้มีภาพประกอบที่สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง ทำให้ชุดการสอนการจัดพานพุ่มแบบวิธีการปัก โดยการปฏิบัติจริง มีประสิทธิภาพสูง 95.46

2.5 ชุดการสอนที่ 5 เป็นชุดการสอน การจัดพานพุ่มเพื่อจัดจำหน่าย เป็นการให้ความรู้หลักการตลาด เพื่อเป็นแนวทางการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์สนองความต้องการของลูกค้า โดยศึกษาวิธีการที่เหมาะสม เขียนแผนผังความคิด หรือเชื่อมโยงความรู้และแนวความคิดที่ได้จากชุดการสอน มาใช้ร่วมกันในการจัดทำพานพุ่มเพื่อจัดจำหน่าย หรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดพานพุ่มเพื่อจัดจำหน่าย นักเรียนลงมือปฏิบัติจัดพานพุ่มเพื่อจัดจำหน่าย ด้วยตนเอง ทำให้เกิดการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนจดจำวิธีการจัดจำหน่ายได้ดี และนำไปเป็นแนวทางการประกอบอาชีพได้ ทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้เร็วขึ้น ส่งผลให้ชุดการสอน มีประสิทธิภาพ 86.36 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

3. ทุกชุดการสอนแผนการสอนที่มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เริ่มจากการสร้างความสนใจ แจกจุดประสงค์ ให้แนวการเรียนรู้ แล้วให้นักเรียน ลงมือปฏิบัติจริง

4. การจัดกิจกรรมมีการนำกระบวนการแบบกลุ่มมาใช้ เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสทำกิจกรรมร่วมกัน จัดแบ่งหน้าที่ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน แล้วจึงแจ้งผลการทำกิจกรรมให้นักเรียนทราบ

5. จัดสื่อที่หลากหลาย เช่น ใบความรู้ ใบมอบหมายงาน แผนภาพ มาประกอบการจัดกิจกรรม ส่งผลให้มีชุดการสอนมีประสิทธิภาพ 88.18/90.91 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

หากพิจารณาประสิทธิภาพแต่ละชุดการสอนจะพบว่า ชุดการสอนชุดที่ 1 และชุดที่ 5 มี 2 ชุด ที่มีประสิทธิภาพต่ำกว่าชุดอื่น เนื่องจากชุดการสอนชุดที่ 1 เป็นชุดการสอนแรกนักเรียนยังไม่คุ้นเคยกับการเรียนด้วยชุดการสอนมาก่อน ส่วนชุดที่ 5 เป็นชุดที่บูรณาการเนื้อหาในการเรียนตั้งแต่ชุดที่ 1-4 นักเรียนจะต้องนำแนวคิดในแต่ละชุดมาประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้ จึงทำให้ประสิทธิภาพของชุดที่ 1 และชุดที่ 5 ต่ำกว่าชุดอื่น ๆ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ครูผู้สอนควรนำชุดการสอน เรื่องการจัดพานพุ่ม สำหรับนักเรียนอาชีวศึกษา ไปใช้ เนื่องจากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ชุดการสอนที่สร้างมีประสิทธิภาพ สามารถนำไปใช้ได้

2. ครูผู้สอนจะต้องเตรียมตัวให้พร้อม โดยการศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการใช้ชุดการสอน ให้เข้าใจอย่างชัดเจน และเตรียมสื่อ อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอนให้พร้อม เพื่อให้ปฏิบัติการเป็นไปอย่างต่อเนื่องและบรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

3. ก่อนให้นักเรียนทำกิจกรรมในชุดการสอนทุกครั้ง ครูต้องอธิบาย หรือชี้แจง วิธีการปฏิบัติกิจกรรมให้ชัดเจน เพื่อให้ นักเรียนเข้าใจตรงกัน จึงจะทำให้การจัดกิจกรรมในการเรียน บรรลุเป้าหมาย และมีประสิทธิภาพ

4. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามชุดการสอนนี้ ครูต้องจัดกิจกรรมให้ครบตามที่ระบุไว้ในแผนการสอน เพื่อให้กิจกรรมเป็นไปอย่างต่อเนื่อง

5. การจัดกิจกรรมกลุ่มตามชุดการสอนนี้ ครูควรเน้นให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม เพื่อเป็นการฝึกให้นักเรียนรู้จักทำงานร่วมกัน รู้จักช่วยเหลือกันและกัน รับผิดชอบ ต่อหน้าที่ และกล้าแสดงออก

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ควรมีการศึกษาผลการเรียนระหว่างการใช้ชุดการสอนกับสื่อการสอนรูปแบบอื่น ๆ
2. ควรมีการสร้างชุดการสอนสาขาวิชาคหกรรม ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ในรายวิชาอื่น ๆ
3. ควรเพิ่มเนื้อหาด้านการปฏิบัติการจัดการธุรกิจการตลาด ด้านโฆษณา ประชาสัมพันธ์ การตลาด
4. ควรจัดการเรียนการสอนจัดในรูปแบบนิตยสาร การผลิต การจัดจำหน่าย
5. ในการประเมินผลภาคปฏิบัติ (ด้านกระบวนการ และผลงานสำเร็จ) ไม่จำเป็นต้องใช้ครูผู้สอนร่วมประเมิน เนื่องจากเกณฑ์การประเมินผลภาคปฏิบัติดังกล่าวได้ผ่านการตอบสอบ ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมด้านภาษา เนื้อหา และโครงสร้างแบบประเมินผลภาคปฏิบัติ